

Полікарпова Ю.О.
к.філол.н., доцент кафедри
іноземних мов,
Таврійський державний
агротехнологічний університет,
м. Мелітополь, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТАМ МАГІСТРАТУРИ

Починаючи з II половини XX століття суспільство переживає епоху глобальних інновацій у всіх галузях культури, економіки та суспільного життя. Цей період характеризується формуванням інноваційної культури, що являє собою принципово новий підхід до організації діяльності особистості.

Оскільки завданням вищої школи є відповідь на потреби часу, формування інноваційної культури фахівця є одним з її основних завдань. Враховуючи те, що інформатизація стала домінуючим фактором суспільного розвитку у XXI столітті, вміння не пасивно засвоювати знання, а критично мислити, відійти від традицій як стереотипу діяльності, орієнтуватися у величезному потоці інформації, творчо пізнавати світ, володіти набором основних компетенцій і використовувати їх для створення нових продуктів стали основною вимогою до формування особистості у вищій школі.

Усе вказане вище обґрунтовує актуальність даного дослідження.

Метою статті є обґрунтування необхідності використання інноваційних педагогічних технологій у викладанні іноземних мов студентам магістратури.

Як відомо, інновація означає оновлення, зміну, введення нового. У педагогічній інтерпретації інновація означає нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу. Виходячи з цього, інноваційну педагогічну діяльність можна розглядати як процес створення й освоєння

педагогічних інновацій із застосуванням інноваційних форм навчання.

У такому контексті особливого значення набувають педагогічні технології навчання, під якими розуміють системну сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних та методологічних засобів, що використовуються для досягнення освітньої мети [1]. При цьому відзначається, що, на відміну від терміну «методика», «педагогічна технологія навчання» відображає не просто передавання інформації, а процес навчання [2]. Відстоюється думка про те, що саме інноваційні педагогічні технології сприятимуть пошуку дійсно фундаментального та прикладного педагогічного знання, здатного стати дієвим засобом удосконалення навчальної практики. На думку С.О. Сисоєвої, використання інноваційних педагогічних технологій в освіті має «забезпечувати особистісний і професійний розвиток і саморозвиток особистості, її професійну і соціальну мобільність, конкурентоспроможність на ринку праці, адаптаційну гнучкість» [3, с. 49].

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 99 від 10 лютого 2010 р. „Про Концепцію організації підготовки магістрів в Україні”, вимог Державної національної програми „Освіта” („Україна ХХІ століття”), Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ столітті, Закону України „Про вищу освіту” передбачається підвищення якості освіти шляхом структурної перебудови національної освітньої системи, розширення міжнародного співробітництва, що в свою чергу вимагає підвищення рівня володіння іноземними мовами.

Знання іноземної мови є одним із суттєвих елементів підготовки магістрів, що забезпечується не тільки реалізацією загальноосвітніх цілей навчання мов, але і її практичною спрямованістю, яка передбачає оволодіння мовою як засобом спілкування, передовсім для вирішення професійних завдань, здобуття та обміну інформацією, необхідною для успішної діяльності майбутнього фахівця. Сучасні світові глобалізаційні процеси й

тенденції економічного розвитку країн потребують навчання людини впродовж усього життя та спрямовують на самоосвіту. Тому як вивчення, так і використання іноземних мов виходить далеко за межі обов'язкової освіти, і потребує вивчення їх упродовж усього життя. Для цього необхідним є озброєння студентів магістратури практичними навичками використання інноваційних технологій навчання, необхідними методиками самостійної роботи, пошуку й обробки інформації, створення нових продуктів, що дозволило б їм продовжувати самовдосконалюватися протягом життя.

У процесі викладання ділової англійської мови студентам магістратури Таврійського державного агротехнологічного університету (м. Мелітополь, Україна) викладачі кафедри іноземних мов використовують такі інноваційні педагогічні технології: подіумна дискусія, панельна дискусія, форум, колоквиум, круглий стіл, симпозіум, дебати, ток-шоу, інтерв'ювання, технологія акваріуму, «мозковий штурм», синектика, проектні технології, розробка портфоліо, кейси, рольові ігри, презентації, технології моделювання ситуацій, створення дерева рішень, постер-сесія, віртуальна екскурсія тощо.

Основними характеристиками вказаних інноваційних педагогічних технологій у викладанні іноземних мов є: *інтерактивність*, що передбачає відмову від авторитарного стилю викладання, орієнтацію на індивідуальні якості кожного студента, розгляд знань як сукупності навичок, що актуалізуються в системі діяльності студента тощо; *комунікативність*, що включає взаємодію всіх учасників процесу навчання; *діалогічність*, що розкривається через створення певного діалогічного (полілогічного простору), в якому співіснують різні позиції і погляди, завдяки чому формується толерантне ставлення студентів магістратури до світу; *креативність*, що вимагає творчого підходу до розв'язання певних проблем та ситуацій і формує творчоперетворювальне ставлення до світу та відкритість до нових ідей; *інформативність*, що забезпечує надання

вичерпної інформації різного плану з відображенням відмінних позицій і поглядів; *актуальність*, що гарантує своєчасність і достовірність матеріалів, які використовуються; *моделюючий характер*, що сприяє формуванню світоглядної позиції студентів магістратури і дає можливість конвенційного перенесення аналізованих у процесі навчання віртуальних ситуацій у реальну життєву практику; *критичність*, що передбачає проблематизацію та конфліктизацію дійсності, потяг до самореалізації, до втілення у професійній діяльності власних намірів і способу життя.

Використання вказаних вище інноваційних педагогічних технологій забезпечує реалізацію таких основних принципів організації навчальної діяльності: мотиваційної достатності, культурологічності, практичної реалізації комунікативної компетенції, зануреності у предметний зміст навчання, предметності та інтегрованості навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності, автономії творчої навчальної діяльності, творчої співпраці [4]. Крім того, саме такі технології дозволяють органічно інтегрувати знання студентів магістратури із різних галузей при рішенні певної проблеми, генерувати нові ідеї, розвивати здатності критично сприймати інформацію, апелювати до власного досвіду й самостійно мислити, аргументувати власну думку і вести дискусію.

Отже, використання інноваційних педагогічних технологій у викладанні іноземних мов студентам магістратури є необхідною умовою формування висококваліфікованих фахівців, професіоналів, здатних на генерування нових ідей і готових до участі у міжнародному співробітництві.

Література

1. Фомина Т.Н. Инновационные технологии в преподавании иностранных языков в неязыковом ВУЗе / Т.Н. Фомина, Т.Г. Зеленова // Ярославский педагогический вестник. – 2003. - № 1 (34). – С. 36 – 42.
2. Гончаренко С.У. І насамперед – прикладна наука / С.У. Гончаренко // Методика. – 2003. - №3. – С. 6 – 9.
3. Сисоєва С.О. Творчий розвиток особистості в процесі неперервної професійної освіти / С.О. Сисоєва // Неперервна професійна освіта : теорія і практика. Зб. навч. пр. / За ред. І.А.Зязюна та Н.Г. Ничкало. – у 2 ч. – Ч.1. – К., 2001. – С. 45 – 53.
4. Авсюкевич Ю.С. Принципи навчання англомовної презентації студентів економічних напрямків / Ю.С. Авсюкевич // Іноземні мови. – 2008. - №1. – С. 25 – 30.
5. Миленкова Р.В. Інноваційна культура: методичний супровід формування : навч.-метод. посіб. / Р.В. Міленкова. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 75 с.